

[Justitsministeren.]

Lovforslagets hovedindhold fremgår af § 1, der fastslår, at en kvinde har ret til at få sit svangerskab afbrudt, hvis indgrebet kan foretages inden udløbet af 12. svangerskabsuge. Det er regeringens opfattelse, at man bør fuldende den udvikling mod en fri adgang til svangerskabsafbrydelse for alle kvinder, som blev indledt med svangerskabsloven af 1970. Baggrunden herfor er bl.a., at man bør spare kvinderne for at skulle gennemgå undersøgelser af deres personlige og sociale forhold, og at over 90 pct. af de kvinder, der i dag søger om svangerskabsafbrydelse, får tilladelse hertil. Jeg henviser i øvrigt til de almindelige bemærkninger til lovforslaget samt til det materiale, der er omdelt sammen med lovforslaget. Det drejer sig om betænkningen fra det udvalg, der forberedte den gældende lov, en redegørelse fra mødrehjælpen om erfaringerne under loven af 1970 og et særtryk af Ugeskrift for Læger med en artikel, der indeholder oplysninger om bl.a. illegale aborter.

Når den fri adgang til svangerskabsafbrydelse efter lovforslaget er begrænset til indgreb, der kan foretages inden udløbet af 12. svangerskabsuge, skyldes det de foreliggende, vægtige oplysninger om den forøgede helbredsmæssige risiko, der er forbundet med indgreb efter dette tidspunkt.

Det vil imidlertid efter min mening være urimeligt helt at udelukke kvinder, der fremsætter deres anmodning på et senere tidspunkt af svangerskabet, fra at få dette afbrudt. Det foreslås derfor i § 3, at adgangen til svangerskabsafbrydelse efter tilladelse bevares i disse tilfælde, idet de gældende betingelser er gentaget med nogle sproglige ændringer. Samtidig er det i § 3, stk. 2, fremhævet, at de forhold, der begrunder ansøgningen, skal have en sådan vægt, at det findes berettiget at udsætte kvinden for den forøgede helbredsmæssige risiko, som indgrebet nu indebærer.

Et særligt problem er, hvilke regler der skal gælde for kvinder under 18 år. Efter den gældende lov skal de have samtykke fra forældremyndighedens indehaver, medmindre særlige omstændigheder taler herimod. Dette krav opretholdes i princippet i § 6. Der kan imidlertid forekomme tilfælde, hvor det skønnes rimeligt at undlade at indhente samtykke. Jeg har fundet det rimeligt at

lempe betingelserne for at se bort fra samtykkekravet og give adgang til svangerskabsafbrydelse, hvis omstændighederne taler derfor. I § 7, stk. 3, foreslås samtidig indført en adgang til at tillade svangerskabsafbrydelse, selv om forældremyndighedens indehaver har været spurgt og har nægtet at samtykke.

I lovforslaget har man bibeholdt den gældende lovs krav om, at en læge skal vejlede kvinden om risikoen ved indgrebet, før dette foretages. Jeg har derimod ikke ment at burde forskrive tvungen vejledning i mødrehjælpen om samfundets hjælpemuligheder som en betingelse for, at en kvinde kan opnå svangerskabsafbrydelse. Efter mødrehjælpen erfaringer er en tvungen vejledning af ringe værdi. Det foreslås derfor i § 8, stk. 2, at kvinden, inden indgrebet foretages, skal gøres opmærksom på, at hun i mødrehjælpen kan få vejledning om samfundets støtteforanstaltninger, således at det bliver en frivillig sag, om hun vil modtage tilbuddet om vejledning.

Efter den gældende lov er det overladt til lægen på det pågældende sygehus at afgøre, om han vil foretage indgrebet. Denne ordning bevares i § 10. Reglen må ses i sammenhæng med, at amtskommunen efter lov om sygehusvæsenet har pligt til at sørge for, at der inden for amtskommunens område er i hvert fald ét sygehus, hvor indgreb af denne art kan foretages.

Endelig vil jeg fremhæve forslagets § 11, hvorefter udgifterne i anledning af svangerskabsafbrydelse skal afholdes efter de gældende regler for almindelig sygebehandling.

Den lov, lovforslaget skal erstatte, er som bekendt kun ca. 2½ år gammel. Da jeg i sidste folketingsår af fru Inge Fischer Møller blev spurgt, om jeg ville tage skridt til lempelse af den gældende lov, henviste jeg til, at man måtte foretage en vurdering af, hvordan loven har virket, før der blev taget skridt til en yderligere liberalisering. Samtidig oplyste jeg, at mødrehjælpen i København indsamlede materiale om, hvorledes loven har virket i de første to år, og at jeg håbede, at materialet kunne foreligge bearbejdet i løbet af dette kalenderår. Også da vi sidste år behandlede socialistisk folkepartis lovforslag, som nu er genfremsat, henviste jeg til disse undersøgelser.

Dette materiale foreligger nu, idet jeg